

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/10

**FACULTATEA MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0914.4 OPTOMETRIE
CATEDRA DE FILOSOFIE ȘI BIOETICĂ**

APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 4 din 19.05.22
Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.
Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății Medicină nr.1
Proces verbal nr. 5 din 23.05.22
Decanul Facultății, dr. hab. șt. med., conf. univ.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de filosofie și bioetică
Proces verbal nr. 09 din 19.05.2022
Șef catedră, dr. hab. în filos., conf. univ.
Ojovanu Vitalie _____

CURRICULUM

DISCIPLINA COMUNICARE ȘI COMPORTAMENT ÎN MEDICINĂ

Studii superioare de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Ojovanu Vitalie, dr. hab. în filos., conf. univ.

Rubanovici Ludmila, dr. în filos., conf. univ.

Banari Ion, dr. în filos., lect. univ.

Eșanu Anatolie, dr. în filos., conf. univ.

Chișinău, 2022

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 2/10

I. PRELIMINARII

Valoarea și necesitatea disciplinei Comunicare și comportament în medicină pentru medicii este determinat de diversele situații lipsite de claritate și precizie cu care lucrătorul medical se confruntă în activitatea sa. Dificultatea respectivă, de obicei oscilează între ce este bine și ce este rău, ce este corect și ce nu este corect, ce este normal și ce este anormal. Ritmul intens care i se impune medicului în practică face să nu realizeze că se confruntă cu multiple greutăți ce implică abilități de comunicare și de control (dirijare) comportamental. Un lucru este cert, că un stil de comunicare personal bine conturat profesional și formare a unor calități morale ce dictează un comportament calm (în general normal) în situațiile dificile din activitate, vă finalizează cu sporirea satisfacției pacientului, verticalitatea medicului și nu în ultimul rând cu calitatea actului medical.

În contextul noilor cerințe de pregătire profesională al viitorului medic se realizează cursul Comunicare și comportament în medicină înaintat și recomandat pentru toate specialitățile din sistemul sanitar.

În dorința de a crea o atmosferă comunicațională eficientă și a unui comportament echilibrat nu este suficient doar de cunoștințe medicale specializate, dar și de cunoștințe care redau condiția reală de complexitate al relațiilor dintre medic și pacient. Raportul medicului cu pacientul presupune în primul rând abilități de comunicare eficientă formată în temeiul naturii umane, un comportament moral între medic și pacient fundamentat pe esența ființei umane și nu pe aparențele accidentale ce deseori ori survin în actul medical.

Cursul Comunicare și comportament în medicină are scopul să eficientizeze exersarea profesiei medicale, să formeze la viitorul lucrător medical simțul responsabilității ca om și ca specialist. Să-și creeze propriul stil comunicațional și comportamental în concordanță cu menirea nobilă a profesiei de medic.

• Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a prezenta medicinștilor cunoștințe și tehnici de comunicare și comportament acompaniate de un suport moral profesional, precum și însușirea unor abilități de înțelegere a condițiilor specifice în care se desfășoară actul comunicațional medical, care să asigure o comunicare pentru schimbarea comportamentului părților implicate în relațiile medicale.

• **Limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză.

• **Beneficiari:** studenții anului I, facultatea Medicină, domeniu de formare profesională: diagnostic medical și tehnologii de tratament

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	G.01.O.008		
Denumirea disciplinei	Comunicare și comportament în medicină		
Responsabili de disciplină	dr. hab. în filos., conf. univ. Ojovanu Vitalie dr. în filos., conf. univ. Rubanovici Ludmila dr. în filos., lect. univ. Banari Ion dr. în filos., conf. univ. Eșanu Anatolie		
Anul	I	Semestrul	2
Numărul de ore total, inclusiv:			60
Curs	15	Lucrări practice	-
Seminare	15	Lucrul individual	30
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- procesul de comunicare și funcțiile comunicării;
- tehnici de comunicare în crearea unor relații funcționale medic-pacient;
- criteriile comunicaționale și comportamentale ale faptului medical calitativ;
- diverselor situații de manifestare a barierelor de comunicare în relația medic-pacient;
- modele de comunicare eficientă, tehnici de ascultare activă pentru profesarea reușită;
- structura și calitatea conflictului, cauzele care pot genera conflicte în actul terapeutic;
- principalele surse de malpraxis pentru a le preveni;
- drepturile și obligațiile medicului și pacientului;
- componentele unei comunicări pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.

• **la nivel de aplicare:**

- tehnicile de comunicare intra și interorganizaționale, în vederea integrării optime în echipa medicală;
- competențele de descifrare și aplicare a metacomunicării în practica medicală;
- imagini adecvate unui lucrător medical prin evitarea situațiilor de malpraxis;
- tehnici specifice de depășire a barierelor în comunicare;
- elementele de comunicare eficientă în relația medic-pacient;
- principalele strategii de soluționarea conflictelor la nivel interpersonal, personal și social;
- managementul conflictului medical prin prisma bioeticii;
- comportamentale interculturale în relația medic-pacient;
- reacțiile comportamentale ale pacienților în dependență de personalitate;
- calitățile morale în clarificarea problemelor cu privire la viața și sănătatea pacienților ori/și a persoanelor din anturajul lor.

• **la nivel de integrare:**

- tehnicile de comunicare în condițiile activității medicale;
- cunoștințele pentru a organiza sau reorganiza propriul stil de comunicare în medicină;
- imaginea profesională în conformitate cu statutul și rolul social al medicului;
- cunoștințe și abilități de depistare a surselor de conflict din practica medicală;
- abilități de depășire a barierelor comunicaționale din medicină;
- teoria comunicării interculturale în dialogul cu pacienții din diferite etnii;
- să integreze strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate;
- caracterul moral al omului ce determină conduita profesională.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe elementare din domeniul comportamentului, elocinței, etichetei, comunicării necesare aplicării în practica medicală pentru a eficientiza implicațiile individuale în optimizarea actului medical, precum și a evidența factorii comportamentali de risc pentru sănătate.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 4/10

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Comportamentul uman – un complex bio-psiho-social.	2	2	4
2.	Comportament și personalitate.	1	1	4
3.	Comportament și societate. Elemente de sociologie medicală.	2	2	4
4.	Comunicarea. Definiții și funcții.	2	2	4
5.	Metacomunicarea și diferențele culturale.	2	2	4
6.	Barriere și clivaje în comunicare.	2	2	4
7.	Conflictul – element constitutiv esențial al comunicării.	1	1	4
8.	Comportament în context intercultural.	1	1	4
9.	Comportamente cu risc pentru sănătate. Comunicarea pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.	2	2	4
		15	15	30
Total		60		

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

- Cunoașterea și aplicarea în practică a comunicării profesionale medicale.
- Implementarea capacităților de studiere obiectivă și eficientă a situațiilor complicate în relațiile cu pacientul, rudele acestuia, colegii de serviciu, comunitatea locală cauzate de prezența problemelor de comunicare.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Comportamentul uman – un complex bio-psiho-social	
<ul style="list-style-type: none">• să definească noțiunea de comportament uman, formula complexă de constituire și consolidare a comportamentului;• să cunoască criteriile de stabilire a normalității;• sa demonstreze implicarea factorilor interni și externi la determinarea comportamentului;• să aplice cunoștințele obținute în determinarea tipurilor de comportamente;• să integreze caracterul moral al omului ce determină conduita profesională.	<ol style="list-style-type: none">1. Conceptul de comportament uman. Clasificarea comportamentului uman. Factorii ce influențează comportamentul uman: biologic, psihologic și social.2. Factorii bio-psiho-sociali care influențează actul medical. Comportamentul și sănătatea. Impactul comportamentului uman asupra sănătății.3. Normalitate comportamentală. Conceptul de normalitate. Normalitatea ca proces. Criterii de normalitate. Normalitate și comunicare. Normalitatea ca sănătate, normalitatea și adaptarea, sănătate și adaptare.4. Anormalitatea. Criterii de definire anormalității. Anormalitate și boală. Tipuri de comportamente anormale.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 5/10

Obiective	Unități de conținut
Tema 2. Comportament și personalitate	
<ul style="list-style-type: none">• să definească ce este personalitatea și elementele structurale ale ei;• să cunoască impactul caracterului uman asupra reușitei profesionale;• să aplice reacțiile comportamentale ale diferitor tipuri de personalitate;• să integreze decizii eficiente care modelează diferite tipuri de comportamente particulare.	<ol style="list-style-type: none">1. Conceptul de personalitate. Trăsăturile și structura personalității.2. Comportament și temperament. Tipurile de temperament coleric, sangvinic, flegmatic și melancolic.3. Comportament și somaticul uman. Tipologiile morfologice.4. Comportament și „psihicos”-ul uman. Tipologiile psihofiziologice și psihologice.
Tema 3. Comportament și societate. Elemente de sociologie medicală	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptul de sociologie medicală, statut și rol social, bioetică, deontologie medicală;• să cunoască tipurile de relație medic-pacient;• să conștientizeze drepturile și obligațiile medicului și pacientului;• să aplice imagini adecvate unui lucrător medical prin evitarea situațiilor de malpraxis;• să integreze imaginea profesională în conformitate cu statutul și rolul social al medicului.	<ol style="list-style-type: none">1. Noțiunea de sociologie și sociologie medicală.2. Caracteristica noțiunilor statut și rol social și conflict de rol.3. Statutul și rolul social al medicului. Rolul social al bolnavului. Relația medic-pacient ca relație de roluri.4. Tipuri, modele și strategii de relație medic-pacient. Stadiile actului medical: anamneză și explorarea simptomelor de către medic; precizarea diagnosticului și decizia în legătură cu tratamentul; complianța la tratament, procesul tratamentului și stadiul posttratament. Acordul informat.5. Malpraxis și noncompliance la tratament ca devieri de la obligația de rol. Automedicația.6. Elemente de bioetică și deontologie medicală.
Tema 4. Comunicarea. Definiții și funcții	
<ul style="list-style-type: none">• să definească derularea procesului de comunicare, funcțiile comunicării;• să cunoască diverse tehnici de comunicare utile în crearea unor relații funcționale medic-pacient;• să demonstreze eficacitatea actului comunicațional în diverse situații profesionale;• să aplice tehnicile de comunicare intra și interorganizaționale, în vederea integrării optime în echipa medicală;• să integreze cunoștințele pentru a organiza sau reorganiza propriul stil de comunicare.	<ol style="list-style-type: none">1. Noțiunea de comunicare. Elemente constitutive ale comunicării. Funcții ale comunicării.2. Procesul comunicării. Tipuri și forme ale comunicării.3. Semnificația comunicării în activitatea medicală. Tipuri de comunicare medic-pacient.4. Comunicarea în funcție de diagnostic. Comunicarea cu diferite tipuri de pacienți.5. Comunicarea în echipa medicală: medic, asistent, bioetician, preot, psiholog, psihiatru, asistent social, pacient.
Tema 5. Metacomunicarea și diferențele culturale	
<ul style="list-style-type: none">• să definească valoarea și impactul metacomunicării în actul medical;• să cunoască principiilor metacomunicării și a importanței acestora în practica medicală, în contextul respectării normelor bioetice;• să demonstreze competențe de descifrare și aplicare a limbajului verbal, paraverbal, nonverbal și extraverbal al metacomunicării în	<ol style="list-style-type: none">1. Noțiunea de metacomunicare.2. Descifrarea limbajului verbal al metacomunicării.3. Limbajul paraverbal: râsul, geamătul, oftatul, tusea seacă și dresul vocii.4. Limbajul nonverbal: postura trupului, mimica și gestică.5. Interacțiunea dintre comunicarea verbală și nonverbală. Poziții interculturale în comunicarea

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/10

Obiective	Unități de conținut
<p>practica medicală;</p> <ul style="list-style-type: none">• să aplice codului bunelor maniere în viața de zi cu zi, inclusiv în activitatea profesională;• să integreze înțelegerea și interpretarea mesajului pacienților, utilizarea de către medic a limbajului corporal în comunicarea cu pacienții, evaluarea adecvată în funcție de cultura vorbitorului.	<p>nonverbala.</p> <p>6. Eticheta. Din istoria etichetei. Elemente ale codului bunelor maniere. Comportamentul în viața profesională.</p> <p>7. Imaginea element esențial în societatea contemporană. Conceptul de imagine. Imaginea personală. Limbajul vestimentației – paleta culorilor. Limbajul culorilor. Garderoba feminină și masculină.</p> <p>8. Imaginea studentului medic și a medicului.</p> <p>9. Elemente de programare neurolingvistică: metamodelul, arta de a pune întrebări, degete și cuvinte critice, reprezentarea senzorială, cheile de acces vizual și cum ținem obiectivele.</p>
Tema 6. Bariere și clivaje în comunicare	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptul de bariere în comunicare, cauza apariției și clasificarea lor, sintetizarea principalelor tipologii ale barierelor de comunicare;• să cunoască diverselor situații de manifestare a barierelor de comunicare în relația medic-pacient, modele de comunicare eficientă, tehnici de ascultare activă;• sa demonstreze tehnici specifice de depășire a barierelor în comunicare;• să aplice principiile metacomunicării ca model de depășire a barierelor în comunicare;• să integreze abilități de depășire a barierelor comunicaționale din medicină.	<ol style="list-style-type: none">1. Conceptul de barieră în comunicare, cauza apariției și clasificarea lor.2. Bariere tehnice: zgomotul, perturbările sonore și filtrele.3. Bariere socio-culturale: politice, religioase, sociale și profesionale.4. Bariere psihologice: de atitudine și deprindere.5. Bariere de înțelegere: fonetice, semantice, stilistice și logice.6. Comunicarea eficientă și ineficientă.7. Tehnici și forme de ascultare activă.8. Elemente ale ascultării active: formularea întrebărilor, parafrizarea, sumarizarea și oferirea de feedback.9. Comunicarea eficientă medic-pacient. Bariere personale în relația medic-pacient.
Tema 7. Conflictul – element constitutiv esențial al comunicării	
<ul style="list-style-type: none">• să definească structura și calitatea conflictului;• să cunoască cauzele care pot genera conflicte;• sa demonstreze abilități în soluționarea conflictelor la nivel interpersonal, personal și social;• să aplice managementul conflictului prin prisma bioeticii, atribuind un rol pozitiv prin condamnarea însușirilor, faptelor imorale și amurale.• să integreze cunoștințe și abilități de depistare a surselor de conflict din practica medicală;• să integreze strategii de rezolvare a conflictelor dintre medic și pacient.	<ol style="list-style-type: none">1. Conceptul de conflict și conflictologie. Obiectul de studiu al conflictologiei.2. Structura conflictului: obiectul conflictului, părțile conflictului, mediul înconjurător și cerințele conflictului, interpretarea subiectivă a conflictului și elementele sale individuale.3. Tipologia conflictelor. Strategii de rezolvare a conflictelor.4. Aspectul etic al conflictului.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/10

Obiective	Unități de conținut
Tema 8. Comportament în context intercultural	
<ul style="list-style-type: none">• să definească procesul de comunicare interculturală, a diferitor tipuri de comunicatori interculturali;• să cunoască surse de gafe interculturale în comunicarea medicală;• sa demonstreze comportamente interculturale în relația medic-pacient;• să aplice structural dialogul intercultural;• să integreze teoria comunicării interculturale în dialogul cu pacienții din diferite etnii.	<ol style="list-style-type: none">1. Conceptul de cultură și comunicare interculturală. Multiculturalitate, interculturalitate, transculturalitate.2. Etnocentrismul și comunicarea interculturală. Etnocentrismul ca problemă a comunicării interculturale.3. Caracteristicile structurale ale comunicării interculturale. Surse de gafe in comunicarea interculturala.4. Comunicarea interculturală medic-pacient.
Tema 9. Comportamente cu risc pentru sănătate. Comunicarea pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate	
<ul style="list-style-type: none">• să definească formele (varietățile) și conținutul comportamentelor cu risc pentru sănătate;• înțeleagă cunoștințele necesare depistării, în procesul comunicării, a comportamentelor deviate și nocive;• să cunoască clasificarea conduitelor deviate;• sa demonstreze capacități comunicațional-comportamentale pentru întreținerea unui dialog medic-pacient în cazul depistării comportamentelor deviate sau nocive, cu scopul anihilării sau diminuării deprinderilor respective;• să aplice subiecte bioetice în clarificarea problemelor cu privire la viața și sănătatea pacienților ori/și a persoanelor din anturajul lor;• să integreze proiectarea, susținerea și evaluarea unui discurs adaptat criteriilor de prevenire a comportamentelor deviate sau nocive;• să integreze strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.	<ol style="list-style-type: none">1. Noțiune de conduită deviantă. Importanța anihilării acesteia în societate și medicină.2. Clasificarea conduitelor deviate.3. Tulburări de personalitate. Sindroame comportamentale în bolile psihice.4. Violența în familie. Deviații sexuale.5. Stări persistente de conflict.6. Comportamentul nociv pentru sănătate: caracteristica generală.7. Delimitarea celor principalelor probleme ale comportamentului nociv.8. Suprasolicitarea fizică și nervoasă. Alimentația dezechilibrată.9. Fumatul, consumul de alcool și de droguri.10. Comportamentul față de medicament: repulsie, indiferență, deprinderi, abuz. Efectul Placebo.11. Aspecte generale ale procesului de schimbare comportamentală: principii și etape în evaluarea schimbării comportamentului.12. Condițiile esențiale pentru schimbarea comportamentului.13. Importanța comunicării în schimbarea comportamentului. Strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului. Comportamentul față de medicament.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe transversale (CT)

- **CT1.** Autonomie și responsabilitate în activitate. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor în condiții de autonomie; aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/10

- **CT2.** Comunicarea eficientă și abilități digitale. Abilitatea de a înțelege textele scrise/vorbite, de a exprima concept gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale. Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.
- **CT4.** Respectarea normelor de etică și deontologie. Asigurarea respectării normelor etico-deontologice în baza prevederilor codului eticii medicale; promovarea relațiilor colegiale la serviciu; asigurarea activității libere și independente conform jurământului profesiei.

✓ Finalități de studiu

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să distingă componentele unui act comunicațional eficient;
- să identifice caracterul vertical moral al omului pentru a profesa cu succes medicina;
- să păstreze echilibrul emoțional și moral în situațiile profesionale dificile;
- să stabilească sursele de greșeli întâlnite în cursul desfășurării relației medic și pacient;
- să ia decizii constructive în situații conflictuale fie cu pacienții, fie cu colegii de serviciu;
- să perfecționeze tehnicile și strategiile, tipurile și modelele de comunicare în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- să aprecieze valoarea și necesitatea unei comunicări bazate pe principii etice în realizarea actului medical;
- să caracterizeze conduitele deviante și nocive pentru a promova un mod sănătos de viață.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC.	Lucrul sistematic în biblioteca și medioteca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție.	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat.	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedră.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului.
3.	Analiza studiului de caz.	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului.

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

Prelegerea constă într-o expunerea interactivă a conținutului de baza a cursului.

Seminarul și activitatea extraauditivă a studentului presupune aplicarea a unui șir de metode după cum urmează: conversația euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, dezbateră, rezolvarea situațiilor de problemă, joc de rol, studiul de caz.

• Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

Studiul textelor de documente; jocurile de rol; studiul de caz; instruirea asistată de calculator.

• Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- ✓ evaluarea nivelului de implicare a studenților și calității acesteia în realizarea sarcinilor curente;
- ✓ evaluarea răspunsurilor (argumentelor și deciziilor studenților) la întrebările situațiilor de problemă sau studiilor de caz;
- ✓ evaluarea lucrării de control.

Finală: Examen.

Proba finală (examenul) constă dintr-un test în scris în sistemul SIMU cu complement simplu și compus.

Răspunsurile se apreciază cu note de la 0 până la 10 în conformitate cu regulamentele naționale de evaluare a cunoștințelor și competențelor. Media anuală se formează din suma tuturor notelor împărțită la numărul de note acumulate.

Nota finală va fi calculată din nota medie anuală (coeficientul 0,5) și nota la proba finală (coeficientul 0,5).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,00	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-9,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/10

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Ojovanu V. (coord.). Comunicare și comportament în medicină (cu elemente de bioetică). Suport de curs. Chișinău: CEP Medicina, 2016.
2. Dumitrașcu Dan L. Comunicare medicală. Curs pentru studenții la medicină. Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2013.
3. Fica Simona, Minea Liudmila. Ghid de comunicare și comportament în relația cu pacientul. București: Editura Universitară „Carol Davila”, 2008.
4. Spinei Angela. Comunicare și comportament. Chișinău: Medicina, 2005.

B. Suplimentară:

1. Dicționar de Filosofie și Bioetică. Chișinău: Medicina, 2004.
2. Birkenbihl Vera F. Semnalele corpului. Cum să înțelegem limbajul corporal. București: Gemma Pres, 1999.
3. Campbell Alastair, Gillett Grant, Jones Gareth. Medical ethics. Oxford: Oxford University Press, 2006.
4. Cole Thomas R., Carlin Nathan S., Carson Ronald A. Medical humanities. An introduction. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
5. Cornelius Helena. Știința rezolvării conflictelor. București: Ed. Știința și Tehnica, 1996.
6. Cosman D. Psihologie Medicală. Iași: Ed. Polirom, 2010.
7. Dinu Mihai. Comunicarea. București: Editura științifică, 1999.
8. Guillemont A., Laxenaire M. Anorexie mentale et boulimie. Le poids des facteurs socioculturels. Ed. Masson, 1994.
9. Hogan Kevin. Depășește cele 8 obstacole în calea comunicării. București: Editura Amaltea, 2006.
10. Jung C. G. Descrierea tipurilor psihologice. București: Ed. Anima, 1994.
11. Jung C.G. Despre formarea personalității. În: Psihologie individuală și socială. București: Ed. Anima, 1994.
12. Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic (Nr. 264 din 27.10.2005). În: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=313062>.
13. Marinescu A. Codul bunelor maniere astăzi. București: Ed. Humanitas, 2002.
14. Munteanu D. Politețe și bună cuviință. București: Ed. Ramida, 1992.
15. Pascu Rodica. Comunicare interculturală. Sibiu: Editura Universității ”Lucian Blaga”, 2007.
16. Pasecnic V. Psihologia imaginii. Chișinău: Știința, 2006.
17. Pease Allan, Garner Alan. Limbajul vorbirii. București: Ed. Polimark, 1994.
18. Popa-Velea O. Științele comportamentului uman. Aplicații în medicină. București: Ed. Trei, 2010.
19. Prutianu Ștefan. Manual de comunicare și negocieri în afaceri. Vol. I. Comunicarea. Iași: Editura Polirom, 2000.
20. Râmbu Nicolae. Comunicare interculturală. Suport de curs universitar. În: Comunicare socială și relații publice. Iași: Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2007, p.167–218.
21. Rogozea L. Etică și Deontologie medicală. Brașov: Editura Universității TRANSILVANIA, 2006.
22. Smith Stephen W. End-of-life decisions in medical care: principles and policies for regulating the dying process. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
23. Мягков И.Ф., Воков С.Н., Чаев С.И. Медицинская психология. Москва: Логос. 2003.